

อนาคตภาพความคาดหวังจากการลงทุนเพื่อการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน
เจนเนอเรชั่นแอลฟาสำหรับโรงเรียนเอกชนพื้นที่กรุงเทพมหานคร*
EXPECTED FUTURE IMAGE FROM INVESTMENT FROM INVESTMENT FOR
EDUCATION OF PARENTS' GENERATION ALPHA STUDENT,
A PRIVATE SCHOOL IN BANGKOK

พรฟ้า ทองสุข^{1*}, รุดียะห์ หะ², ธนัชนันท์ สุขประเสริฐ³ และ วรลักษณ์ ชูกำเน็ด⁴

Pornfa Tongsuk^{1*}, Rudyah Ha², Tanatpan Sukprasert³ and Woralak Chookamnerd⁴

¹นักวิจัยอิสระ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

¹Independent Researcher, Bangkok, Thailand

²คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี ประเทศไทย

²Faculty of Islamic Sciences, Prince of Songkhla University, Pattani, Thailand

³คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

³Faculty of Liberal Arts, Siam University, Bangkok, Thailand

⁴คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา ประเทศไทย

⁴Faculty of Education, Thaksin University, Songkhla, Thailand

*Corresponding author E-mail: pornfapramanda@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครอง 2) เพื่อนำเสนอภาพอนาคตความคาดหวังจากการลงทุนทางการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนเจนเนอเรชั่นแอลฟาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์สอบถามจากผู้ให้ข้อมูล จำนวน 15 คน และแบบสอบถามถึงโครงสร้างในการรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียน มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 191 คน ทำการคัดเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ในการศึกษาภาพความคาดหวังในอนาคต ผลศึกษาได้ข้อค้นพบ ดังนี้ 1) การศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองจากการลงทุนทางการศึกษาให้แก่บุตรเจนเนอเรชั่นแอลฟาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า มีความคาดหวัง 8 ข้อ คือ 1) มีความรู้พื้นฐานตามเกณฑ์ 2) บรรยากาศโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ 3) ได้รับการส่งเสริมทักษะทางด้านภาษา 4) ได้รับประสบการณ์จากกิจกรรมพิเศษนอกเหนือหลักสูตร 5) สังคมภายในโรงเรียนที่เป็นบวก 6) มีทักษะชีวิตที่ดี 7) มีความสุขในการมาโรงเรียน 8) มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน 2) ภาพอนาคตที่ผู้ปกครองคาดหวังจากการลงทุนเพื่อการศึกษาเมื่อประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ พบว่า ได้ภาพอนาคต 6 แนวทางการจัดการศึกษา คือ 1) ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข 2) พัฒนาหลักสูตรที่เน้นให้เด็กเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข รวมถึงวัดและประเมินผลจากพัฒนาการมากกว่าผลสัมฤทธิ์ 3) พัฒนาหลักสูตรให้เด็กได้รับความรู้นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง 4) จัดกิจกรรมในหลักสูตรเน้นเสริมสมรรถนะใฝ่เรียนรู้ มีความฉลาดทางสุขภาวะ 5) ออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และเท่าทันสื่อเทคโนโลยี 6) กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นพัฒนาทักษะกระบวนการ

คำสำคัญ: อนาคตภาพ, ความคาดหวัง, การลงทุนเพื่อการศึกษา, เจนเนอเรชั่น

* Received May 4, 2024; Revised June 13, 2024; Accepted June 20, 2024

Abstract

The objectives of this study are: 1) To investigate parental expectations, and 2) To present future expectations resulting from educational investments made by parents of Generation Alpha students in Bangkok. Utilizing a qualitative research methodology, data was collected through interviews with 15 informants and semi-structured questionnaires from 191 parents, selected through purposive sampling. The data was analyzed using content analysis, calculating percentage, mean, standard deviation, and cross-impact analysis to study future expectations. The study revealed the following findings: 1) Parental expectations from educational investments for their Generation Alpha children in Bangkok consist of eight aspects: a) Acquisition of fundamental knowledge according to standards, b) A school environment conducive to learning, c) Enhancement of language skills, d) Extracurricular experiences beyond the curriculum, e) A positive school community, f) Good life skills, g) Happiness in attending school, and h) A strong desire to learn. 2) Future expectations from educational investments, as analyzed through cross-impact analysis, indicated six educational management strategies: a) Designing learning activities to help students develop social skills and happiness, b) Developing curricula that emphasize joyful learning and assessing progress through developmental measures rather than achievement, c) Creating curricula that provide knowledge applicable to real life, d) Organizing curricular activities to enhance curiosity and health intelligence, e) Designing learning that fosters ethical and moral development as well as media literacy, and f) Focusing on process skill development through teaching and learning activities.

Keywords: Future Expectations, Parental Expectations, Educational Investment, Generation Alpha

บทนำ

การลงทุนเพื่อการศึกษาของพ่อแม่ในยุคใหม่ให้กับบุตรเป็นการลงทุนที่มีคุณค่าและคุ้มค่าที่สุดที่สุด เป็นการลงทุนที่ใช้งบประมาณสูงและใช้ระยะเวลานานกว่าจะเห็นผลลัพธ์ตามที่คาดหวัง ผู้ปกครองจึงมีความพยายามในการเตรียมและค้นหาโรงเรียนที่มีความพร้อมที่สุด ที่สามารถจัดการศึกษาและอบรมสั่งสอนบุตรหลานให้เป็นคนเก่งและคนดี มีทักษะทางด้านวิชาการควบคู่ไปกับทักษะชีวิต โดยเฉพาะโลกยุคปัจจุบันสภาพสังคม สลับซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ยิ่งส่งผลให้เกิดการแข่งขันระหว่างบุคคลมากขึ้น ผู้คนล้วนแต่มุ่งพัฒนาตนเองให้มีความสามารถและมีทักษะทัดเทียมกับผู้อื่นในสังคม คนรุ่นใหม่ที่กำลังเติบโตขึ้นในยุคศตวรรษที่ 21 อย่างเจนเอเรชั่นแอลฟา (Generation Alpha) จึงถูกคาดหวังที่ต้องมีคุณภาพชีวิตและทักษะด้านต่าง ๆ ที่ดีเยี่ยมเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต (Starfish Academy, 2563)

เจนเอเรชั่นแอลฟา (Generation Alpha) หรือเด็กที่เกิดหลังปี พ.ศ. 2553 ถึง พ.ศ. 2568 ซึ่ง Mark McCrindle นักประชากรศาสตร์คนสำคัญ ได้กล่าวถึง บุคลิกลักษณะของบุคคลที่เกิดมาในแต่ละยุคหรือในแต่ละช่วงเวลาที่แตกต่างกันออกไปตามการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมือง และประสบการณ์ที่บุคคลประสบในบริบทของยุคสมัยนั้น มีความเป็นไปได้ว่าเจนเอเรชั่นแอลฟาจะเป็นกลุ่มคนที่ฉลาดที่สุดในเผ่าพันธุ์มนุษย์ เนื่องจากช่วงวัยที่พวกเขาเกิดนั้นมีความเพียบพร้อมของเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างก้าวไกล จึงส่งผลต่อทั้งพฤติกรรม การใช้ชีวิตและความคิดของเด็กกลุ่มนี้ในหลายมิติ พวกเขาจะคุ้นเคยกับการเปลี่ยนแปลง และมีมุมมองในมิติโลก การเรียนรู้และอาชีพการงานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเจนเอเรชั่นแอลฟาจะเป็นรุ่นลูกของ Generation X (บุคคลที่

เกิดในปี พ.ศ. 2508-พ.ศ. 2522) และ Generation Y (บุคคลที่เกิดในปี พ.ศ. 2523-พ.ศ. 2540) ซึ่งทั้งสองวัยนี้เป็นกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ มีแนวคิดที่เปิดกว้าง และมีความมั่นคงในการทำงาน ซึ่งเด็กเจนเอเรชั่นแอลฟาเป็นเด็กที่เกิดจากพ่อแม่ที่มีการศึกษาสูงและมีลูกน้อย จึงมีผลทำให้พ่อแม่มีความคาดหวังที่จะให้บุตรได้รับการศึกษาที่ดีที่สุดเพื่ออนาคตภายภาคหน้า หากการลงทุนเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของสถาบันครอบครัวแล้ว คงเริ่มต้นจากการที่พ่อแม่สละทรัพยากรและเวลา โดยการลงทุนในมิติทางการศึกษา จะเน้นความสำคัญของการปลูกฝังอบรมความรู้ ทักษะ และค่านิยมอันดีงามให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลตั้งแต่ช่วงวัยเด็ก เยาวชน จนถึงผู้ใหญ่ทำงาน เหล่านี้เป็นการลงทุนที่ให้ผลประโยชน์คุ้มค่า จากการศึกษางานวิจัยการลงทุนในเด็กครัวเรือนไทย มีประเด็นที่ครัวเรือนมีการลงทุนในเด็ก ด้านรายจ่ายเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย 1) กลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้ต่อเดือนสูงจะมีจำนวนสมาชิกของครัวเรือนและจำนวนสมาชิกวัยเด็กน้อยกว่ากลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำ นั้นแสดงให้เห็นถึงความพร้อมของครอบครัวที่มีรายได้สูงแต่กลับมีสมาชิกในครอบครัวน้อยทำให้มีความสามารถในการเลี้ยงดูบุตรหรือลงทุนพัฒนาทุนมนุษย์ได้อย่างเต็มที่ 2) กลุ่มครอบครัวที่มีรายได้สูงก็จะมีรายจ่ายการลงทุนด้านการศึกษาที่สูงตามไปด้วย และ 3) ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนมีผลต่อรายจ่ายการลงทุนด้านการศึกษาหมายความว่าเมื่อหัวหน้าครอบครัวมีระดับการศึกษาที่สูงก็จะมีรายจ่ายการลงทุนด้านการศึกษาให้กับบุตรที่สูงตามไปด้วย งานวิจัยดังกล่าวได้ทำการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2554 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่หัวหน้าครัวเรือนจะเป็นกลุ่มบุคคลในวัย Generation X และ Generation Y ส่วนบุตร คือ กลุ่มบุคคลเจนเอเรชั่นแอลฟา (Generation Alpha) และผลการวิจัยให้การสนับสนุนว่า พ่อแม่ของเด็กเจนเอเรชั่นแอลฟา (Generation Alpha) ให้ความสำคัญในการเลี้ยงดูบุตรเป็นอย่างดี โดยเฉพาะด้านการให้การศึกษาจัดเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของคนในประเทศ การศึกษายังช่วยให้คนเจริญงอกงาม ทั้งทางปัญญา จิตใจ ร่างกายและสังคม มีส่วนสำคัญยิ่งในการสร้างคนให้มีความรู้ความสามารถมีทักษะขั้นพื้นฐานที่จำเป็น มีลักษณะจิตใจที่ดีงาม มีความพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อตนเองและสังคม ทั้งยังมีความพร้อมที่จะประกอบอาชีพการงานได้ ดังนั้นระบบการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการสร้างคนให้มีความรู้ ความสามารถ (ประเวศ วะสี, 2544)

การเตรียมพร้อมเรื่องการศึกษาให้ลูกในวันนี้จึงเป็นเรื่องสำคัญ การให้การศึกษา การเลือกโรงเรียนจะมีผลต่อเขาไปตลอดชีวิต เพราะโรงเรียนจะเป็นสังคมของเขา ผู้ให้แนวความคิด การแสดงออกกับบุคคลอื่นนอกเหนือจากบุคคลในครอบครัว และไปจนถึงสาขาวิชาที่เขาชอบ สู่ภาคีที่เขาสนใจและนำไปสู่อาชีพและการดำเนินชีวิตของเขาในที่สุด ชูลส์ (Starfish Academy, 2563) อธิบายว่า มนุษย์ยอมแสวงหาทักษะและความรู้ ซึ่งถือเป็นคุณสมบัติของมนุษย์ การใช้เวลาว่างเพื่อฝึกฝนทักษะ เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของมนุษย์ให้สูงขึ้นนั้นจะทำให้มนุษย์มีคุณภาพที่ดีขึ้น และมีประสิทธิภาพสูงขึ้น นอกจากนี้ยังถือว่าการลงทุนในทรัพยากรมนุษย์เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้รายได้ที่แท้จริงต่อหัวของคนทำงานสูงขึ้นอย่างมาก และอาจเป็นส่วนสำคัญที่สุดของระบบเศรษฐกิจ ที่ทำให้เศรษฐกิจของประชาชาติมีมูลค่าที่เพิ่มขึ้น ซึ่งการที่ชูลส์ ถือว่าการศึกษาเป็นทุนมนุษย์ (Human Capital) นั้นเพราะเชื่อว่า การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งปัจจัยหนึ่งที่มีผลก่อให้เกิดการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ การลงทุนทางด้านการศึกษาคือเป็นการลงทุนสร้างมนุษย์ ซึ่งมีผลสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2550-พ.ศ. 2559 ผู้วิจัยส่วนใหญ่มุ่งศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักเรียน และด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน เรียงลำดับความคาดหวังจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านสถานที่ศึกษาและบรรยากาศแวดล้อม ด้านผู้เรียน ด้านเนื้อหาสาระในการศึกษา ด้านผู้บริหารและบุคลากร

ด้านรูปแบบและวิธีการเรียนการสอน ด้านเงินทุนสนับสนุน และด้านสื่ออุปกรณ์ ซึ่งด้านที่มีความคาดหวังสูงสุด คือ ด้านบุคลากร คือ ครูผู้สอนมีจิตใจดี มีเมตตา ให้ความรักกับนักเรียนด้วยความจริงใจ มีจิตวิญญาณของความเป็นครู (กรณิการ์ โชว์สูงเนิน, 2554); (วรนน โสวรรณ และคณะ, 2556); (กาญจนา ลอเลิศ และคณะ, 2559) แต่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้มุ่งประเด็นการศึกษาไปที่ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนเจนอเรชั่นแอลฟาที่มีต่อการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นเจนอเรชั่นที่เริ่มจะเข้าสู่ระบบการศึกษา บุคคลในแต่ละเจนอเรชั่นจะอยู่ในช่วงยุคที่มีสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมแตกต่างกัน ความคาดหวังของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาก็น่าจะเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทสังคมเช่นเดียวกัน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงกำหนดประเด็นการศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนเจนอเรชั่นแอลฟาที่มีต่อการจัดการศึกษา เพื่อสร้างภาพเหตุการณ์ที่อธิบายถึงแนวโน้มของเหตุการณ์ความเป็นไปได้ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตจากความจริงปัจจุบันโดยอาศัยข้อมูลจากกระบวนการวิจัยอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์ความคาดหวังจากการลงทุนทางการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน เจนอเรชั่นแอลฟาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อนำเสนอภาพอนาคตความคาดหวังจากการลงทุนทางการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน เจนอเรชั่นแอลฟาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงอนาคต (Future Research) เก็บข้อมูลด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1. ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา คือ อนาคตของคนในยุคเจนอเรชั่นแอลฟา แนวคิดความคาดหวัง แนวคิดการลงทุนเพื่อการศึกษา ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างแบบสัมภาษณ์
2. เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ความคาดหวังจากการลงทุนเพื่อการศึกษา ด้วยการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนเจนอเรชั่นแอลฟา
3. วิเคราะห์อนาคตภาพความคาดหวังของผู้ปกครองจากการการลงทุนทางการศึกษาให้แก่บุตรเจนอเรชั่นแอลฟา โดยประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ (Cross Impact Analysis) กำหนดเหตุการณ์อนาคตภาพที่ผู้ปกครองคาดหวัง

กลุ่มตัวอย่าง

1. สำหรับการสัมภาษณ์ในงานวิจัยนี้ เป็นผู้ปกครองนักเรียนจากโรงเรียนเอกชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน โดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้
 - 1.1 ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีบุตรอยู่ชั้นอนุบาล 1-3 หรือ ประถมศึกษาปีที่ 1-3
 - 1.2 ผู้ปกครองของนักเรียนเจนอเรชั่นแอลฟาที่มีความรู้ในด้านการจัดการศึกษา
 - 1.3 ผู้ปกครองของนักเรียนเจนอเรชั่นแอลฟาที่ให้ความร่วมมือกับการจัดกิจกรรมของทางโรงเรียน
 - 1.4 ผู้ปกครองของนักเรียนเจนอเรชั่นแอลฟาที่มีความคาดหวังจากการลงทุนเพื่อการศึกษาให้แก่บุตรหลาน

2. สำหรับการวิเคราะห์อนาคตภาพความคาดหวังจากผู้ปกครองที่มีบุตรหลานอยู่ในระบบโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยมีบุตรหลานกำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 1-3 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวนทั้งสิ้น 191 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ โดยข้อคำถามในการสัมภาษณ์เป็นการสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนเจนเนอร์เรชั่นแอลฟาจากการลงทุนเพื่อการศึกษาให้แก่บุตร โดยมีรายละเอียดการสร้าง ดังนี้

1.1 ร่างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างโดยกำหนดประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนเจนเนอร์เรชั่นแอลฟาจากการลงทุนเพื่อการศึกษาให้แก่บุตร

1.2 นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้กับผู้ให้ข้อมูลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถามและภาษาที่ใช้ จากนั้นดำเนินการปรับปรุงข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ และปรับภาษาให้เข้าใจง่ายยิ่งขึ้นก่อนนำไปใช้จริง

2. แบบสอบถามสำหรับการวิเคราะห์อนาคตภาพมีลักษณะแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีรายละเอียดการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 สร้างแบบสอบถามสำหรับการวิเคราะห์อนาคตภาพมีลักษณะแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว อาชีพ รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังจากการลงทุนเพื่อการศึกษา จำนวน 8 ข้อ และตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ โดยกำหนดความหมายคะแนนระดับความคาดหวังของผู้ปกครอง ดังนี้

5 หมายถึง คาดหวังระดับมากที่สุด

4 หมายถึง คาดหวังระดับมาก

3 หมายถึง คาดหวังระดับปานกลาง

2 หมายถึง คาดหวังระดับน้อย

1 หมายถึง ไม่คาดหวัง

2.2 นำแบบสอบถามในตอนที่ยี่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังจากการลงทุนเพื่อการศึกษา จำนวน 8 ข้อ ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และความตรงเชิงผิวเผิน (Face Validity) โดยแต่ละข้อต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 จึงจะถือว่ามีความสอดคล้องตามเกณฑ์ ที่กำหนด

2.3 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งผลปรากฏว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามในแบบสอบถาม อยู่ ระหว่าง 0.8-1.00 ทั้งนี้ บางข้อคำถามมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงการใช้ภาษาให้มีความกระชับและ เข้าใจง่ายยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนแรกที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองจะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำข้อมูลจากนี้วิเคราะห์หาสถานการณ์หรืออนาคตที่ผู้ปกครองคาดหวังจากการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2. นำผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากส่วนแรกที่ได้สอบถามอนาคตภาพความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนเจนเนอร์เรชั่นแอลฟามาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อดูลำดับอนาคตภาพที่ผู้ปกครองคาดหวัง โดยการแปลค่าระดับความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนเจนเนอร์เรชั่นแอลฟา ใช้เกณฑ์ในการแปลผล ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

- 1.00-1.49 ผู้ปกครองไม่มีความคาดหวังเรื่องนี้
- 1.50-2.49 ผู้ปกครองมีความคาดหวังเรื่องนี้ในระดับน้อย
- 2.50-3.49 ผู้ปกครองมีความคาดหวังเรื่องนี้ในระดับปานกลาง
- 3.50-4.49 ผู้ปกครองมีความคาดหวังเรื่องนี้ในระดับมาก
- 4.50-5.00 ผู้ปกครองมีความคาดหวังเรื่องนี้ในระดับมากที่สุด

3. วิเคราะห์อนาคตภาพความคาดหวังโดยปรับใช้การวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ (Cross Impact Analysis) โดยการนำความคาดหวังที่มากที่สุดจากการวิเคราะห์ 4 อันดับแรก มากำหนดเป็นกลยุทธ์เสนอแนะให้แก่สถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) สถานการณ์ความคาดหวังจากการลงทุนทางการศึกษาให้แก่บุตรเจเนอเรชันแอลฟาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และ 2) ภาพอนาคตความคาดหวังจากการลงทุนทางการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน เจเนอเรชันแอลฟา

1. ผลการศึกษาสถานการณ์ความคาดหวังจากการลงทุนทางการศึกษาให้แก่บุตรเจเนอเรชันแอลฟาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้วยการสัมภาษณ์ผู้ปกครองของนักเรียนเจเนอเรชันแอลฟา โรงเรียนเอกชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร คาดหวังจากการจัดการศึกษา เมื่อนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา พบว่า การศึกษาที่ดีและการมีความรู้ตรงตามเกณฑ์ มีพัฒนาการที่เหมาะสมกับช่วงวัย ผู้ปกครองคาดหวังที่จะให้โรงเรียนให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของเด็กให้เหมาะสม ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามความสามารถและความถนัด ซึ่งผู้ปกครองไม่เห็นด้วยกับการตัดสินความสามารถเด็กจากคะแนนสอบเป็นหลักไม่เร่งรัดหรือกดดันเด็กให้ต้องแข่งขัน นอกจากนี้ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการมีครูที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน ผู้ปกครองเชื่อว่าคุณครูเป็นปัจจัยสำคัญที่จะกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้และเกิดการซึมซับเลียนแบบ จึงคาดหวังให้เด็กได้อยู่ในบรรยากาศโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และได้รับความอบอุ่นจากการดูแลของครู ต่อมาผู้ปกครองคาดหวังที่จะให้เด็กได้รับการส่งเสริมทักษะทางด้านภาษา ยุคสมัยที่โลกเชื่อมต่อกันอย่างรวดเร็ว ผู้ปกครองจึงอยากให้บุตรหลานมีความกล้าในการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศ มีทักษะภาษาอังกฤษที่สามารถใช้ในสถานการณ์จริงได้มากกว่าการทำข้อสอบได้ตลอดจนการได้รับประสบการณ์ผ่านกิจกรรมพิเศษนอกเหนือหลักสูตร เด็กก็ควรได้รับการส่งเสริมให้ได้แสดงออก และมีความเป็นเลิศด้วยเช่นกัน เช่น ทักษะทางการกีฬา ทักษะเฉพาะด้านอื่น ๆ สิ่งนี้จะส่งผลให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียนรู้ในโรงเรียน

นอกจากนี้ สังคมภายในโรงเรียนของลูกควรมีความปลอดภัยเวลาอยู่โรงเรียน โดยอย่างน้อยที่สุดคาดหวังให้ลูกสามารถปรับตัวและใช้ชีวิตร่วมกับคนอื่น ๆ ในสังคมโรงเรียนได้อย่างมีความสุข มีทักษะชีวิตที่ดี เป็นคนดีสามารถเติบโตใช้ชีวิตในสังคมที่ตอนนี้มีความเสี่ยงรอบด้านได้อย่างปลอดภัยได้ มีจรรยาบรรณที่น่าใจต่อเพื่อน ๆ ในโรงเรียน สามารถรับผิดชอบต่อสังคม เป็นคนดีที่สังคมพึงพาได้ รวมถึงสามารถเอาตัวรอดจากสังคมปัจจุบันและสังคมในอนาคต สามารถยืนบนโลกใบนี้ได้ด้วยตัวของเขาเอง และประการที่สำคัญที่สุด คือ ลูกต้องมีความสุขกับการมาโรงเรียน เพราะผู้ปกครองเชื่อว่าการมีความสุขที่ได้มาโรงเรียนจะทำให้เด็กสนุกเกิดการเรียนรู้ นำมาซึ่งผลการเรียนที่ดีเอง และเด็กจะมีความใฝ่เรียนรู้ คิดเป็นและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ ผู้ปกครองเห็นว่าการเรียนไม่ควรเป็นเรื่องยาก ไม่ควรเคร่งครัดวิชาการมากเกินไป แต่การเรียนรู้ควรเป็นเรื่องสนุกที่ให้ความรู้และสร้างสังคมที่ดีในเวลาเดียวกัน

2. ภาพอนาคตความคาดหวังจากการลงทุนทางการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน เจเนอเรชันแอลฟา

ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนเจเนอเรชันแอลฟา จำนวน 191 คน โดยนำความคาดหวังที่ได้จากผลการศึกษาในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 นำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อด้วยการวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ (Cross Impact Analysis) เพื่อกำหนดเป็นแนวทางให้แก่สถานศึกษาในการออกแบบหลักสูตรการจัดการศึกษาในอนาคต โดยข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองที่ให้ข้อมูลอธิบายได้ว่าผู้ปกครองที่ตอบส่วนใหญ่เป็นคุณแม่ ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 36-40 ปี สถานภาพครอบครัวส่วนใหญ่ทั้งคุณพ่อและคุณแม่ของนักเรียนอาศัยอยู่ด้วยกันคิดเป็นร้อยละ 90.1 ผู้ปกครองส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 66 ส่วนประกอบอาชีพเป็นพนักงานองค์กรเอกชนในสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.8 โดยส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 40,000 บาท จากข้อมูลพื้นฐานจะเห็นได้ว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาในระดับสูงและเป็นกลุ่มผู้มีรายได้สูงผลการสำรวจความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนจากการลงทุนทางการศึกษาให้แก่บุตรเจเนอเรชันแอลฟาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผล และการจัดอันดับความคาดหวังจากการจัดการลงทุนเพื่อการศึกษา

ภาพอนาคตที่คาดหวัง	ความคาดหวังต่อผู้เรียน		แปลผล	อันดับความคาดหวัง
	Mean	S.D.		
1. เด็กมีความรู้พื้นฐานตรงตามเกณฑ์	4.54	.613	มากที่สุด	7
2. บรรยากาศโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.55	.612	มากที่สุด	6
3. ได้รับการส่งเสริมทักษะทางด้านภาษา	4.64	.543	มากที่สุด	4
4. ได้รับประสบการณ์จากกิจกรรมพิเศษนอกเหนือหลักสูตร	4.20	.715	มาก	8
5. สังคมภายในโรงเรียนที่เป็นบวก	4.61	.549	มากที่สุด	5
6. เด็กมีทักษะชีวิตที่ดี	4.70	.535	มากที่สุด	2
7. เด็กมีความสุขในการมาโรงเรียน	4.84	.410	มากที่สุด	1
8. เด็กมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน	4.68	.532	มากที่สุด	3

จากตารางที่ 1 ซึ่งแสดงผลการวิเคราะห์จากความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนเจเนอเรชันแอลฟา พบว่า ภาพความคาดหวังจากการลงทุนเพื่อการศึกษาที่ผู้ปกครองนักเรียนเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด เมื่อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยความคิดเห็น พบว่า อนาคตที่คาดหวังมากที่สุด คือ ภาพที่เด็กมีความสุขกับการมาโรงเรียน รองลงมา คือ ภาพการที่ผู้เรียนมีทักษะชีวิตในอนาคตที่ดี เด็กมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และภาพความคาดหวังที่น้อยที่สุด คือ ภาพที่โรงเรียนจัดกิจกรรมพิเศษนอกเหนือหลักสูตร

นอกจากนี้ เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับให้มีความสอดคล้องตรงกับความคาดหวังที่แท้จริงของผู้ปกครองนักเรียน ตอนที่ 3 ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ให้ผู้ปกครองที่ตอบเรียงลำดับความคาดหวัง ซึ่งเมื่อนำลำดับจากค่าเฉลี่ยมาพิจารณาประกอบกับผลการจากการเรียงลำดับของผู้ปกครองเอง ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการจัดลำดับอนาคตภาพที่ผู้ปกครองคาดหวัง

อันดับภาพที่คาดหวัง	ภาพที่คาดหวัง		4 ภาพอนาคตที่ผู้ปกครองคาดหวัง
	จากค่าเฉลี่ย	จากการให้เลือกอันดับ	
อันดับ 1	เด็กมีความสุขในการมาโรงเรียน	เด็กมีความสุขในการมาโรงเรียน	เด็กมีความสุขในการมาโรงเรียน
อันดับ 2	เด็กมีทักษะชีวิตที่ดี	เด็กมีความรู้พื้นฐานตรงตามเกณฑ์	เด็กมีทักษะชีวิตที่ดี
อันดับ 3	เด็กมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน	เด็กมีทักษะชีวิตที่ดี	เด็กมีความรู้พื้นฐานตรงตามเกณฑ์
			เด็กมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน

จากตารางที่ 2 การจัดลำดับอนาคตภาพ ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่า คาดหวังที่จะเห็นภาพเด็ก ๆ มีความสุขในการมาโรงเรียนมากที่สุดเป็นอันดับแรก ภาพที่คาดหวังอันดับต่อมา คือ ภาพเด็กมีทักษะชีวิตที่ดี มีความรู้พื้นฐานตรงตามเกณฑ์ และสุดท้ายการคาดหวังให้เด็กมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน จากอนาคตภาพทั้งหมดที่เป็น ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนเจนอเรชั่นแอลฟาเมื่อมาทำการวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ปรากฏผล ดังตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงการประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ภาพอนาคตที่ปกครองนักเรียนเจนอเรชั่นแอลฟา คาดหวังจากการลงทุนเพื่อการศึกษา

ภาพอนาคต	การจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความคาดหวังผู้ปกครองนักเรียนเจนอเรชั่นแอลฟา			
	A- ความสุข	B-ทักษะชีวิต	C-ความรู้	D-ใฝ่รู้ใฝ่เรียน
A-ความสุข	A affects A			
B-ทักษะชีวิต	บูรณาการเรียนรู้ให้ผู้เรียน มีทักษะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (B affects A)	B affects B		
C-ความรู้	หลักสูตรควรเน้นให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้อย่างมีความสุข (C affects A)	ความรู้ที่ผู้เรียนได้รับจาก หลักสูตรต้องได้ใช้ ประโยชน์ในชีวิตจริง (C affects B)	C affects C	
D-ใฝ่รู้ใฝ่เรียน	กิจกรรมในหลักสูตรเน้น การเรียนรู้ ที่ให้เด็กมีความสุข ฉลาดทางสุขภาวะ (D affects A)	คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของ เด็ก ก่อให้เกิดคุณธรรม จริยธรรม และเท่าทันสื่อ เทคโนโลยี (D affects B)	สร้างคุณลักษณะใฝ่ เรียนรู้ เน้นให้เด็กได้ ความรู้ผ่านการพัฒนา ทักษะกระบวนการ (D affects C)	D affects D

จากตารางที่ 3 การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ภาพอนาคตที่ปกครองคาดหวังจากการลงทุน เพื่อการศึกษา พบว่า ได้กลยุทธ์ในการจัดการศึกษา 6 แนวทาง คือ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรควรเน้นให้เด็กเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข วัดและประเมินผลจากพัฒนาการ มากกว่าผลสัมฤทธิ์ พัฒนาหลักสูตรให้เด็กได้ความรู้วิชาการที่ได้ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง กิจกรรมในหลักสูตรเน้น เสริมสมรรถนะใฝ่เรียนรู้ และมีความฉลาดทางสุขภาวะ ออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมเท่าทันสื่อเทคโนโลยี และกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นการพัฒนาทักษะที่ก่อให้เกิดคุณลักษณะ ใฝ่เรียนรู้

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพการณ์ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนจากการลงทุนทางการศึกษาให้แก่บุตร เจนอเรชั่นแอลฟาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวัง 8 สถานการณ์ คือ 1) เด็กมีความรู้ พื้นฐานตรงตามเกณฑ์ 2) บรรยากาศโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) ได้รับการส่งเสริมทักษะทางด้านภาษา 4) ได้รับประสบการณ์จากกิจกรรมพิเศษนอกเหนือหลักสูตร 5) สังคมภายในโรงเรียนที่เป็นบวก 6) เด็กมีทักษะ ชีวิตที่ดี 7) เด็กมีความสุขในการมาโรงเรียน และ 8) เด็กมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ภาพทั้งหมดเป็นเหตุการณ์คาดหวัง จากผู้ปกครองที่สามารถทำให้ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสามารถพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามแนวโน้ม ความคาดหวังในอนาคต

จากภาพเหตุการณ์คาดหวังที่อธิบายถึงแนวโน้มของการจัดการศึกษาที่ควรเป็นไปในอนาคตนี้สำหรับ เจเนอเรชันแอลฟา ดังที่ผู้ปกครองมีความคาดหวังให้เด็กนักเรียนมีความสุข ทักษะชีวิตที่ดี มีความรู้ และความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ข้อค้นพบนี้มีความน่าสนใจที่แม้ยุคสมัยปัจจุบันจะเป็นยุคที่เทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ มีความล้ำสมัย กว่ายุคอื่น แต่ผู้ปกครองยังคงคาดหวังในเรื่องความสุขของบุตรเป็นอันดับแรก มากกว่าการคาดหวังในเชิง ความสามารถทางวิชาการหรือความก้าวหน้าทางวิชาชีพ สาเหตุที่ความคาดหวังเป็นไปในลักษณะนั้นเป็นเพราะว่า เด็กเจเนอเรชันแอลฟา เป็นรุ่นลูกของ Gen Y และ Z คน Gen Y และ Z เป็นวัยทำงาน มีอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไปแล้ว เป็นบุคคลที่มีความรู้ มีแนวคิดและความคิดเปิดกว้าง มีความคิดสร้างสรรค์มีความมั่นคงในการทำงานและเริ่มมี ความเพียบพร้อมในการดูแลครอบครัว มีความสมดุลระหว่างงานกับครอบครัว เด็กเจเนอเรชันแอลฟาวัยนี้กำลัง เป็นเด็กอนุบาลที่เกิดจากพ่อแม่ที่มีอายุมาก มีลูกน้อย มีเงินทองที่ไม่ต้องดิ้นรนมากเท่ารุ่นอื่น จึงมีผลทำให้พ่อแม่ มีความคาดหวังที่จะให้ลูกมีความสุขในทุกด้านของชีวิตเป็นอันดับแรก ซึ่งก็สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของการจัด การศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2562 ที่มุ่งเน้นพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา เน้นให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ ผ่านสื่อที่หลากหลายและเรียนรู้อย่างมีความสุข ข้อค้นพบยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ พัชรภา ตันติชูเวช ที่ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเจเนอเรชัน แอลฟาที่เหมาะสมกับสังคมไทย ซึ่งพบว่า ควรมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านความรู้และทักษะชีวิต รวมถึง การสื่อสารเพื่อลดความขัดแย้งในสังคม การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนเจเนอเรชันแอลฟาให้เหมาะสมกับบริบท ของสังคมไทยในอนาคต (พัชรภา ตันติชูเวช, 2554)

2. จากผลการศึกษาสามารถนำเสนอภาพอนาคตความคาดหวังจากการลงทุนทางการศึกษาของผู้ปกครอง นักเรียนเจเนอเรชันแอลฟาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังให้เด็กนักเรียนมี 4 ประการ คือ สุขภาพดี ทักษะชีวิต ความรู้ และความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ซึ่งภาพเหล่านี้เป็นภาพเหตุการณ์คาดหวังที่อธิบายถึง แนวโน้มของการจัดการศึกษาที่ควรเป็นไปในอนาคต แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาในอนาคตของเจเนอเรชัน แอลฟาเพื่อตอบสนองความคาดหวังของผู้ปกครอง รายละเอียดในแต่ละแนวทาง มีดังนี้

แนวทางที่ 1 บุคลากรเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรการเรียนรู้ แบบบูรณาการที่เหมาะสมกับเด็กเจเนอเรชันแอลฟาควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิต เตรียมพร้อมในการออกไปสู่สังคม มีจิตสำนึกที่ดี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สังคมไทยคาดหวัง เพื่อให้เติบโตเป็นมนุษย์ที่สามารถอยู่รอดในสังคม ได้อย่างมีความสุข

แนวทางที่ 2 พัฒนาหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข การส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในทุกด้านเหมาะสมกับช่วงวัย คำนึงถึงความถนัดและความแตกต่างของผู้เรียน

แนวทางที่ 3 พัฒนาหลักสูตรให้ผู้เรียนได้ความรู้วิชาการที่ได้ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง หลักสูตรควรจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เด็กได้นำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง โดยการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง เพื่อติดตามและแลกเปลี่ยนถึงพัฒนาการของผู้เรียน รวมถึงส่งเสริมพัฒนาการทักษะทางสังคม อาทิ จัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรที่บูรณาการทักษะทางด้าน EF (Executive Functions) ธนากรความดี กิจกรรมจิตอาสา

แนวทางที่ 4 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเสริมสมรรถนะใฝ่เรียนรู้ และมีความสุข ทางสุขภาพ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีควรกระตุ้นให้เด็กสนใจเรียนรู้ต่อยอดด้วยตนเอง สร้างนิสัยรักการอ่าน สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เด็กมีความรักในการเรียนรู้

แนวทางที่ 5 ออกแบบการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาคูณธรรมจริยธรรม และเท่าทันสื่อ เทคโนโลยี ควรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่บูรณาการกิจกรรมที่พัฒนาทักษะทางความคิดในการสอนจริยธรรม และมารยาท รวมถึงการติดตามประเมินผลพัฒนาการในด้านนี้ร่วมกับผู้ปกครอง โดยมุ่งเน้นให้เด็กสามารถปรับตัว ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยโดยยังคงปฏิบัติตนภายใต้ค่านิยมศีลธรรมอันดีงามของสังคมได้

แนวทางที่ 6 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะที่ก่อให้เกิดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ กำหนดตัวชี้วัดหลักด้านการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการร่วมมือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ลดบทบาทของครูในการสอนเนื้อหาเพิ่มทักษะกระบวนการและกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุข มีความใฝ่เรียนรู้ และทักษะชีวิตที่ดีนั้นสอดคล้องกับแนวโน้มการศึกษาในอนาคตที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะทางสังคม พัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสมดุลทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์สังคม สถาบันทางการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการออกแบบสมรรถนะของผู้เรียนอย่างโรงเรียนจึงถูกคาดหวังในเรื่องนี้ อย่างไรก็ตาม ความคาดหวังของผู้ปกครองอันดับ 3 คือการมีทักษะชีวิตที่ดี ด้วยเจเนอเรชั่นแอลฟาเกิดและดำรงชีวิตอยู่ในโลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี รวมถึงสิ่งแวดล้อม การศึกษาจึงต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง ดังนั้น ทักษะแห่งอนาคตใหม่ หรือ 21st Century Skills ที่มีความจำเป็นและสำคัญต่อการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืนทักษะหนึ่ง คือ ทักษะชีวิตและการทำงาน ประกอบไปด้วย การปรับตัว ทักษะสังคม การเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ภาพเหล่านี้จึงอาจเป็นประโยชน์ในการอธิบายถึงแนวโน้มของแนวทางการจัดการศึกษาที่ควรเป็นไปในอนาคตของเจเนอเรชั่นแอลฟาเพื่อตอบสนองความคาดหวังของผู้ปกครองและสังคมประเทศชาติ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาสถานการณ์ความคาดหวังจากการลงทุนทางการศึกษาให้แก่บุตรเจเนอเรชั่นแอลฟาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวัง 8 สถานการณ์ คือ 1) เด็กมีความรู้พื้นฐานตรงตามเกณฑ์ 2) บรรยากาศโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) ได้รับการส่งเสริมทักษะทางด้านภาษา 4) ได้รับประสบการณ์จากกิจกรรมพิเศษนอกเหนือหลักสูตร 5) สังคมภายในโรงเรียนที่เป็นบวก 6) เด็กมีทักษะชีวิตที่ดี 7) เด็กมีความสุขในการมาโรงเรียน และ 8) เด็กมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ภาพอนาคตความคาดหวังจากการลงทุนทางการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนเจเนอเรชั่นแอลฟาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ภาพเหตุการณ์คาดหวังอธิบายถึงแนวโน้มของการจัดการศึกษาที่ควรเป็นไปในอนาคต ในแต่ละแนวทาง มีดังนี้ แนวทางที่ 1 บุคลากรเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แนวทางที่ 2 พัฒนาหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข แนวทางที่ 3 พัฒนาหลักสูตรให้ผู้เรียนได้ความรู้วิชาการที่ได้ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง แนวทางที่ 4 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเสริมสมรรถนะใฝ่เรียนรู้ และมีความฉลาดทางสุขภาวะ แนวทางที่ 5 ออกแบบการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาคูณธรรมจริยธรรม แนวทางที่ 6 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะที่ก่อให้เกิดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ จากข้อสรุปที่ค้นพบดังที่กล่าวมาข้างต้นสถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรครูให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขมีการประสานความร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษาและผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนา และควรมีการศึกษาพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผลการศึกษาความคาดหวังจากการลงทุนทางการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนเจเนอเรชั่นแอลฟาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ โชว์สูงเนิน. (2554). การศึกษาสภาพเศรษฐกิจสังคม และค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว. ใน วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กาญจนา ลอเลิศ และคณะ. (2559). ความคาดหวังของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาในจังหวัดลำปาง. วารสารวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 11(1), 89-101.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ประเวศ วะสี. (2544). การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. จุลสารการท่องเที่ยว, 20(3), 33-41.
- พัชรภา ตันติชูเวช. (2554). แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับเจเนอเรชันแอลฟาให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทยในอนาคต. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรนน โสวรรณ และคณะ. (2556). ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษากลุ่มเครือข่าย สถานศึกษาเอกชน กลุ่มที่ 10 สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 4(2), 138-148.
- Starfish Academy. (2563). Gen Alpha เด็กยุคใหม่ที่ฉลาดที่สุดในเผ่าพันธุ์มนุษย์. เรียกใช้เมื่อ 22 มีนาคม 2566 จาก <https://www.starfishlabz.com/blog/140-gen-alpha>